

SERVICIILE PUBLICE. CONSIDERAȚII ASUPRA LEGISLAȚIEI ȘI PRACTICII COMUNITARE ÎN DOMENIU, ÎN CONTEXTUL ELABORĂRII PROIECTULUI CODULUI ADMINISTRATIV*

Domnica FOCȘĂNEANU
Cătălina ȘUȚA
Carmen TATU
Mihaela POPESCU

Public Services. Considerations on Community Legislation and Practice in this Field, in the Context of Drafting the Administrative Code

Abstract

The Romanian Administrative Code represents the main outcome of the project "A more coherent legislative framework for a more efficient public administration", financed through the Operational Programme for the Development of the Administrative Capacity and implemented by the Central Unit for Public Administration Reform within the Ministry of Administration and Internal Affairs. The public services field is one of those fields considered for inclusion in the Administrative Code. In this context, taking into consideration the insertion in the Administrative Code of the criteria for the classification of public services, particular relevance is attributed to the distinction in the community legislation and practice between the services of general economic interest and the non-economic services of general interest, given its impact on the application of European Union rules on state aid, public procurement and internal market.

Key words: Romanian Administrative Code, public services, services of general economic interest, non-economic services of general interest.

Domnica FOCȘĂNEANU (persoană de contact)
Șef Serviciu, Unitatea Centrală pentru Reforma Administrației Publice, Ministerul Administrației și Internelor, București, România
Tel.: 0040-724-276.325
E-mail: domnica.focsaneanu@mai.gov.ro

Cătălina ȘUȚA
Expert, Unitatea Centrală pentru Reforma Administrației Publice, Ministerul Administrației și Internelor, București, România

Carmen TATU
Expert, Unitatea Centrală pentru Reforma Administrației Publice, Ministerul Administrației și Internelor, București, România

Mihaela POPESCU
Coordonator proiecte, SC RELIANS Corp. SRL, Iași, România

* Prezentul articol este elaborat în cadrul proiectului „Un cadru legislativ mai coerent pentru o administrație publică mai eficientă” (cod SMIS 2989) finanțat prin Fondul Social European în cadrul Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative.

Revista Transilvană
de Științe Administrative
1 (28)/2011, pp. 31-39

1. Serviciile de interes general în Uniunea Europeană

Serviciile publice sunt consacrate în acquis-ul comunitar și literatura juridică de la nivelul Uniunii Europene sub denumirea de servicii de interes general. Protocolul nr. 26 privind serviciile de interes general la Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) nu definește acest concept. În practica Uniunii Europene, termenul de servicii de interes general se referă la servicii, cu sau fără caracter economic, pe care Statele Membre le consideră ca fiind de interes general și pe care le supun în consecință unor obligații de serviciu public specifice.

Sintagma de „obligații de serviciu public” se referă la anumite cerințe care sunt impuse de autoritățile publice prestatorului serviciului pentru a se asigura că anumite obiective de interes public sunt îndeplinite. În anexa la Cartea Verde a Serviciilor de Interes General (Comisia Europeană, 2003, pp. 35-44) sunt prevăzute anumite obligații de serviciu public care au putut fi derivate din legislația sectorială specifică la nivelul Uniunii Europene, respectiv: serviciul universal, continuitatea, calitatea serviciului, suportabilitatea, protecția utilizatorului și a consumatorului. Obligațiile sunt aplicabile la nivelul Uniunii Europene, la nivel național sau la nivel regional.

Se remarcă faptul că la nivel comunitar practica a adoptat o abordare funcțională în ce privește definirea serviciilor publice, elementul central fiind reprezentat de noțiunea de „interes general”.

Conceptul de servicii de interes general cuprinde atât serviciile de interes economic general, care intră în sfera de aplicare a TFUE, cât și serviciile de interes general fără caracter economic pentru care normele TFUE nu sunt aplicabile (Protocolul nr. 26 privind serviciile de interes general, art. 2).

Articolul 14 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene subliniază locul ocupat de serviciile de interes economic general în cadrul valorilor comune ale Uniunii, precum și rolul pe care îl au acestea în promovarea coeziunii sociale și teritoriale a Uniunii. Uniunea Europeană și Statele Membre asigură funcționarea acestor servicii, în limita competențelor ce le revin și în limita domeniului de aplicare a tratatelor, pe baza unor principii și în condiții care să le permită îndeplinirea misiunilor lor. Tot în cadrul articolului 14 se prevede o nouă bază legală pentru ca Parlamentul European și Consiliul să adopte, pe baza unei propuneri a Comisiei, regulamente prin care să se stabilească aceste principii și condiții. Este de menționat că prevederile articolului 14 se aplică fără a aduce atingere articolelor 106 și 107 din TFUE, care se referă la concurență și ajutor de stat.

Astfel, în articolul 106 alin. 2 din TFUE se menționează că „întreprinderile care au sarcina de a gestiona serviciile de interes economic general sau care prezintă caracter de monopol fiscal se supun normelor tratatelor și, în special, regulilor de concurență, în măsura în care aplicarea acestor norme nu împiedică, în drept sau în fapt, îndeplinirea misiunii speciale care le-a fost încredințată. Dezvoltarea schimburilor comerciale nu trebuie să fie afectată într-o măsură care contravine intereselor Uniunii”.

Protocolul nr. 26 privind serviciile de interes general precizează în articolul 1 valorile comune ale Uniunii în înțelesul articolului 114:

- rolul esențial și competențele discreționare ample ale autorităților naționale, regionale și locale în ceea ce privește furnizarea, punerea în funcțiune și organizarea serviciilor de interes economic general într-un mod care să răspundă cât mai bine nevoilor utilizatorilor;
- diversitatea existentă la nivelul diferitelor servicii de interes economic general și diferențele dintre nevoile și preferințele utilizatorilor, care pot rezulta din circumstanțe geografice, sociale sau culturale diferite; și
- un nivel ridicat al calității, siguranței și accesibilității, egalitatea de tratament și promovarea accesului universal și a drepturilor utilizatorilor.

În articolul 2 al Protocolului nr. 26 se evidențiază că prevederile Tratatelor nu aduc atingere competenței Statelor Membre cu privire la furnizarea, punerea în funcțiune și organizarea serviciilor de natură non-economică de interes general.

Distincția dintre serviciile de interes economic general și serviciile de natură non-economică de interes general prezintă relevanță din perspectiva aplicării regulilor privind ajutorul de stat, achizițiile publice și piața internă.

În ceea ce privește ajutorul de stat, în cazul serviciilor de interes economic general sunt aplicabile Decizia Comisiei din 28 noiembrie 2005 privind aplicarea articolului 86 alineatul (2) din Tratatul CE la ajutorul de stat, sub forma compensației pentru obligația de serviciu public, acordat anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general și Cadrul comunitar pentru ajutoarele de stat sub forma compensațiilor pentru obligația de serviciu public. Acestea sunt incluse în așa-numitul Pachet privind ajutorul de stat pentru serviciile de interes economic general, care urmează să expire în noiembrie 2011. În vederea revizuirii acestui pachet, Comisia Europeană a emis Comunicarea „Reforma normelor UE privind ajutoarele de stat aplicabile serviciilor de interes general”. Principiile cheie ale reformei sunt următoarele (Comisia Europeană, 2011, p. 7):

- Clarificarea unui număr de concepte cheie relevante pentru aplicarea normelor privind ajutorul de stat la serviciile de interes general, inclusiv a ariei de cuprindere a acestor norme și a condițiilor pentru aprobarea ajutorului pentru serviciile de interes economic general de către Comisie;
- Abordarea diferențiată și proporțională a diverselor tipuri de servicii de interes economic general, respectiv corelarea gradului de control al ajutoarelor de stat cu natura și domeniul de aplicare a serviciilor oferite. Strategia include simplificarea aplicării normelor pentru anumite tipuri de servicii publice pe scară restrânsă, de natură locală și cu impact limitat asupra schimburilor comerciale între Statele Membre, precum și pentru anumite tipuri de servicii sociale. Pe de altă parte, Comisia poate ține cont de considerente legate de eficiență și concurență în analiza serviciilor comerciale pe scară largă care au o dimensiune europeană clară și cărora le-au fost încredințate obligații de serviciu public.

Normele privind piața internă includ dispozițiile în domeniul libertății de stabilire (articolul 49 din TFUE) și dispozițiile în domeniul libertății de prestare a serviciilor

(articolul 56 din TFUE). Doar serviciile care constituie „activități cu caracter economic” intră sub incidența normelor privind piața internă din TFUE și a Directivei privind serviciile (Comisia Europeană, 2010, p. 81).

Un loc aparte în cadrul serviciilor de interes general este ocupat de serviciile sociale de interes general, care pot avea atât caracter economic, cât și caracter non-economic. Conceptul de servicii sociale de interes general nu este definit în Tratatul sau legislația secundară. Aceste servicii fac obiectul a două Comunicări ale Comisiei: COM(2006) 177 final din 26.4.2006 „Punerea în aplicare a programului comunitar de la Lisabona: Serviciile sociale de interes general în Uniunea Europeană” și COM(2007) 725 final din 20.11.2007 „Serviciile de interes general, inclusiv serviciile sociale de interes general: un nou angajament european”.

Cu ocazia celui de-al treilea forum privind serviciile sociale de interes general au fost formulate anumite recomandări pentru Parlamentul European, Consiliu și Comisie, din cadrul cărora pot fi evidențiate următoarele (Al treilea forum privind serviciile sociale de interes general, 2010):

- recunoașterea rolului serviciilor sociale de interes general atât din punctul de vedere al coeziunii sociale, cât și din cel al dezvoltării și competitivității economice;
- utilizarea noului cadru legal al Uniunii Europene ca urmare a Tratatului de la Lisabona (articolul 14 din TFUE, Protocolul privind serviciile de interes general și Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene) în vederea protejării rolului crucial al serviciilor sociale de interes general și asigurarea că responsabilitățile și competențele Statelor Membre pot conduce la satisfacerea nevoilor populațiilor acestora și pot îndeplini misiunile de interes general ale acestor servicii;
- clarificarea anumitor concepte esențiale legate de controlul exercitat de Uniunea Europeană precum cel de „activitate economică” și de „afectare a comerțului între Statele Membre”;
- adaptarea regulilor conținute de pachetul Altmark aplicabile furnizorilor de servicii sociale și autorităților locale (simplificarea și adaptarea regulilor pentru furnizorii mici și serviciile sociale de natură locală, îmbunătățirea criteriului privind mandatul – actul de încredințare);
- în contextul elaborării unui instrument legal adaptat pentru serviciile sociale de interes general, se impune definirea unor puncte de referință comune în cadrul legal al Uniunii Europene pentru organizarea, finanțarea și evaluarea misiunilor îndeplinite de către serviciile sociale de interes general; și
- clarificarea diverselor forme de prestare a serviciilor: gestiune directă, parteneriate public-privat, parteneriate public-public (precum cooperarea intermunicipală), scheme de autorizare, compensare sau subvenționare, concurența reglementată, delegarea.

Anumite servicii de interes general, respectiv cele de rețea cu o dimensiune europeană (telecomunicații, electricitate, gaz, transport, servicii poștale) și anumite servicii media audiovizuale beneficiază de un cadru de reglementare la nivel comunitar, acestea fiind considerate sectoare armonizate, pentru care au fost stabilite la nivelul

Uniunii Europene obligații de serviciu public. Sectoarele menționate au fost supuse unui proces de liberalizare în vederea creșterii eficienței și calității acestor servicii, precum și a competitivității companiilor europene.

Cu toate acestea, la nivelul Uniunii Europene, în contextul crizei economice și financiare, se constată o refocalizare a dezbaterilor de la aspectele privind liberalizarea serviciilor de rețea la serviciile publice sociale și locale, a căror furnizare în condiții de calitate și de menținere a ariei de cuprindere reprezintă o provocare (Monti, 2010, pp. 73-75).

Ca o modalitate de sprijinire de către Uniunea Europeană a eforturilor Statelor Membre în modernizarea serviciilor publice și în adaptarea lor la cerințele cetățenilor europeni, profesorul Mario Monti propune în Raportul elaborat pentru Președintele Comisiei Europene „O nouă strategie pentru piața internă – în serviciul economiei și societății europene” asigurarea predictibilității și proporționalității cadrului european, în principal în ceea ce privește aplicarea regulilor legate de ajutorul de stat și a regulilor privind selectarea furnizorului. Aceste aspecte reprezintă zone de interes deosebit pentru actorii implicați, astfel cum a rezultat din discuțiile permanente și consultări.

Un alt element conținut în recomandările profesorului Mario Monti este cel legat de incluziune, respectiv asigurarea participării cetățenilor la piața internă prin accesul la servicii de interes economic general de bază, în principal la servicii de rețea precum serviciile poștale, serviciile de transport și serviciile de telecomunicații. Două propuneri în acest sens includ examinarea de către Comisia Europeană a utilizării articolului 14 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene în vederea extinderii serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice la furnizarea accesului broadband și reevaluarea obligațiilor de serviciu public în transporturi și întărirea drepturilor utilizatorilor serviciilor de transport aerian.

Comisia Europeană urmează să adopte până la finalul anului 2011 o comunicare în care se vor prezenta măsurile de asigurare a unui cadru pentru serviciile de interes economic general, inclusiv pentru serviciile sociale de interes general, care să le permită îndeplinirea misiunilor acestora. Comisia va „examina măsurile pentru a asigura, în conformitate cu articolul 14 și Protocolul nr. 26, că toți cetățenii pot beneficia la prețuri accesibile de servicii esențiale de zi cu zi de care au nevoie pentru a participa la viața economică și socială, luând în considerare rolul vital al Statelor Membre în furnizarea, autorizarea și organizarea unor asemenea servicii” (Comisia Europeană, 2011, p. 18).

2. Armonizarea legislației naționale în anumite sectoare de servicii publice cu acquis-ul comunitar

În concordanță cu abordarea și principiile de la nivelul Uniunii Europene, legislația românească a fost armonizată cu cea de la nivel european în anumite sectoare ale serviciilor și pe anumite direcții de acțiune.

Astfel, Directiva privind Serviciile a fost transpusă în legislația națională prin intermediul OUG nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România. În art. 1 alin. 4 din OUG nr. 49/2009

se menționează că ordonanța nu afectează dispozițiile naționale privind definirea, organizarea și funcționarea serviciilor economice de interes general, relațiile de muncă, sănătatea și securitatea la locul de muncă, securitatea socială, protecția și promovarea libertății culturale sau lingvistice, pluralismul mijloacelor de comunicare în masă, precum și exercitarea drepturilor fundamentale, astfel cum sunt acestea recunoscute potrivit legii.

Potrivit prevederilor art. 4 alin. 2 lit. b din OUG nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România, în domeniul de aplicare al ordonanței nu intră serviciile neeconomice de interes general.

Prevederi ale Directivelor de la nivelul Uniunii Europene în anumite domenii ale serviciilor de interes general au făcut obiectul armonizării/transpunerii în legislația românească după cum se arată în tabelul de mai jos.

Termenul de servicii de interes general este utilizat în legislația noastră în conexiune cu serviciile comunitare de utilități publice. Astfel, Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice menționează în art. 7 că serviciile de utilități publice sunt supuse regimului juridic al serviciilor publice de interes general, fiindu-le aplicabile obligațiile de serviciu public definite potrivit unor exigențe/cerințe fundamentale, respectiv universalitatea, continuitatea din punct de vedere calitativ și cantitativ, în condiții contractuale reglementate, adaptabilitatea la cerințele utilizatorilor și gestiune pe termen lung, accesibilitatea egală și nediscriminatorie la serviciul public, în condiții contractuale reglementate, precum și transparența decizională și protecția utilizatorilor. Se consacră prin prevederile acestei legi regimul de servicii de interes economic general pentru serviciile publice din domeniile de

Tabelul 1: Directive ale Uniunii Europene armonizate/transpuse în legislația românească

Directiva	Act normativ la nivel național
Directiva nr. 97/67/EC, modificată prin Directiva 2002/39/EC și prin Directiva nr. 2008/6/EC privind stabilirea pieței interne a serviciilor poștale comunitare	Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 privind serviciile poștale, cu modificările și completările ulterioare
Directiva nr. 2010/13/EU privind coordonarea unor prevederi conținute în legi, regulamente sau acțiuni administrative în Statele Membre cu privire la furnizarea de servicii media audiovizuale, care abrogă Directiva nr. 89/552/EC	Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare
- Directiva nr. 2007/58/CE de modificare a Directivei 91/440/CE privind dezvoltarea căilor ferate comunitare și a Directivei nr. 2001/14/CE privind alocarea capacităților de infrastructură feroviară și tarifarea utilizării infrastructurii feroviare - Directiva nr. 2007/59/CE privind certificarea mecanicilor de locomotivă care conduc locomotive și trenuri în sistemul feroviar comunitar - Regulamentul nr. 1371/2007/CE privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar	- Legea nr. 55/2006 privind siguranța feroviară, cu modificările și completările ulterioare - Hotărârea Guvernului nr. 877/2010 privind interoperabilitatea sistemului feroviar - Hotărârea Guvernului nr. 1611/2009 pentru aprobarea Normelor privind certificarea mecanicilor de locomotivă care conduc locomotive și trenuri în sistemul feroviar din România

Directiva	Act normativ la nivel național
- Directiva nr. 2009/140/EC de modificare a Directivei nr. 2002/21/EC privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, nr. 2002/19/EC privind accesul la și interconectarea rețelelor de comunicații electronice și facilităților asociate și nr. 2002/20/EC privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice - Directiva nr. 2009/136/EC de modificare a Directivei nr. 2002/22/EC privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor legate de rețele și servicii de comunicații electronice, a Directivei nr. 2002/58/EC privind procesarea datelor personale și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice și Regulamentul (EC) nr. 2006/2004 privind cooperarea între autoritățile naționale responsabile cu aplicarea legilor de protecție a consumatorilor	- Ordonanța de Urgență nr.79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, cu modificările și completările ulterioare - Legea nr.239/2005 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul comunicațiilor - Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice
Directiva nr. 2009/72/EC privind regulile comune pentru piața internă în electricitate și de abrogare a Directivei nr. 2003/54/EC	Legea energiei electrice nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare
Directiva nr. 2009/73/EC privind regulile comune pentru piața internă în gaze naturale și de abrogare a Directivei nr. 2003/55/EC	Legea gazelor nr. 351/2004, cu modificările și completările ulterioare

alimentare cu apă, canalizare și epurarea apelor uzate, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale, producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat, salubritatea localităților, iluminatul public, administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale și transportul public local.

3. Implicații ale abordării comunitare în domeniul serviciilor publice asupra procesului de elaborare a proiectului de Cod Administrativ al României

Unitatea Centrală pentru Reforma Administrației Publice de la nivelul Ministerului Administrației și Internelor implementează începând cu luna iulie 2009 proiectul „Un cadru legislativ mai coerent pentru o administrație publică mai eficientă”, finanțat în cadrul Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative și al cărui rezultat principal este reprezentat de proiectul Codului Administrativ al României. Domeniul serviciilor publice constituie unul dintre domeniile luate în considerare pentru includerea în proiectul Codului Administrativ.

Având în vedere prevederile art. 6 alin. 1 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, soluțiile cuprinse de proiectul Codului Administrativ trebuie să răspundă cerințelor armonizării legislației naționale cu legislația comunitară.

În acest context, se recomandă introducerea în proiectul Codului Administrativ a noțiunilor de servicii de interes economic general și servicii neeconomice de interes general, luând în considerare impactul distincției dintre cele două tipuri de servicii

publice asupra modului de aplicare a normelor Uniunii Europene privind ajutorul de stat, achizițiile publice și piața internă.

În ceea ce privește definirea serviciilor considerate ca fiind servicii de interes economic general, prezintă relevanță marja importantă de apreciere de care dispun autoritățile publice la nivel național, regional sau local în acest sens. Această marjă de apreciere nu poate fi exercitată cu încălcarea normelor din sectoarele care au fost armonizate la nivelul Uniunii și unde au fost luate în considerare obiectivele de interes general. De asemenea, libertatea Statelor Membre de a defini servicii de interes economic general este supusă Controlului Comisiei și al instanțelor Uniunii Europene în ceea ce privește erorile vădite de apreciere, respectiv a celor susceptibile de a încălca dispozițiile TFUE (Comisia Europeană, 2010, p. 81).

Ținând cont de practica Uniunii Europene, se recomandă utilizarea unei abordări funcționale în definirea serviciilor publice în proiectul Codului Administrativ, astfel încât să se asigure o aplicare uniformă și facilă a normelor ce urmează a fi adoptate la nivel comunitar în domeniu.

Atât legislația comunitară, cât și legislațiile naționale ale Statelor Membre, evidențiază o abordare sectorială a serviciilor publice, rezultată din diversitatea și specificitatea acestor servicii. Nici în legislația românească nu există o lege-cadru transversală aplicabilă tuturor serviciilor publice, ci legislație specifică fiecărui domeniu al acestor servicii. Din considerentele menționate anterior se recomandă păstrarea în legislația națională a acestei abordări sectoriale a serviciilor publice, urmând ca în proiectul Codului Administrativ să se regăsească un cadru general de reglementare.

Ținând cont de tendințele de modernizare a cadrului de reglementare a serviciilor de interes economic general la nivel comunitar, evidențiate și în Comunicarea „Reforma normelor UE privind ajutoarele de stat aplicabile serviciilor de interes general”, apare ca fiind de interes precizarea conceptului de servicii publice de interes local în proiectul Codului Administrativ. Aceasta întrucât se preconizează simplificarea aplicării normelor privind ajutorul de stat pentru serviciile publice la scară restrânsă, de natură locală, astfel cum se menționa anterior.

4. Concluzii

Procesul de elaborare a proiectului Codului Administrativ al României are loc pe fondul unor profunde transformări a serviciilor publice la nivel comunitar, în vederea creșterii calității, eficienței și accesibilității acestor servicii în condiții de presiune asupra bugetelor naționale și locale. Apare astfel oportunitatea creării în proiectul Codului Administrativ a unui cadru de reglementare pentru serviciile publice adaptat cerințelor pieței interne și așteptărilor cetățenilor.

În acest sens, în vederea armonizării cu legislația și practica de la nivelul Uniunii Europene, apare necesară adoptarea unei abordări funcționale a noțiunii de servicii publice, precum și introducerea conceptelor de servicii de interes economic general și de servicii neeconomice de interes general. Totodată, prezintă relevanță precizarea conținutului noțiunii de servicii publice de interes local. În același timp, se recomandă

ca reglementarea diverselor tipuri de servicii publice să rămână sectorială, cu respectarea cadrului general de reglementare propus a fi realizat în proiectul Codului Administrativ.

Bibliografie:

1. Cadrul comunitar pentru ajutoarele de stat sub forma compensațiilor pentru obligația de serviciu public, OJ C 297 din 29.11.2005, [Online] disponibil la adresa [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:08:04:52005XC1129\(01\):RO:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:08:04:52005XC1129(01):RO:PDF), accesat la data de 12 mai 2011.
2. Comisia Europeană, Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor, (COM(2011) 206 final, Actul privind Piața Unică – Douăsprezece pârghii pentru stimularea creșterii și întărirea gradului de încredere – „Împreună pentru o nouă creștere”, 13.4.2011, [Online] disponibil la adresa <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0206:FIN:RO:PDF>, accesat la data de 12 mai 2011.
3. Comisia Europeană, Ghid privind aplicarea în ceea ce privește serviciile de interes economic general și, în special serviciile sociale de interes general, a normelor Uniunii Europene în materie de ajutoare de stat, achiziții publice și piață internă, 2010, [Online] disponibil la adresa http://ec.europa.eu/services_general_interest/docs/guide_eu_rules_procurement_ro.pdf, accesat la data de 12 mai 2011.
4. Comisia Europeană, Green Paper on Services of General Interest, Comunicarea Comisiei COM(2003) 270 final, 21.5.2003, [Online] disponibil la adresa http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2003/com2003_0270en01.pdf, accesat la data de 12 mai 2011.
5. Comisia Europeană, Reforma normelor UE privind ajutoarele de stat aplicabile serviciilor de interes general, COM(2011) 146 final, 23.3.2011, [Online] la adresa http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/sgei_communication_ro.pdf, accesat la data de 12 mai 2011.
6. Decizia Comisiei din 28 noiembrie 2005 privind aplicarea articolului 86 alineatul (2) din Tratatul CE la ajutorul de stat, sub forma compensației pentru obligația de serviciu public, acordat anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general, OJ L 312 din 29.11.2005, [Online] disponibil la adresa <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:08:02:32005D0842:RO:PDF>, accesat la data de 12 mai 2011.
7. Monti, M., „O nouă strategie pentru piața internă – în serviciul economiei și societății europene”, 2010, [Online] disponibil la adresa http://ec.europa.eu/bepa/pdf/monti_report_final_10_05_2010_en.pdf, accesat la data de 12 mai 2011.
8. Recomandările celui de-al treilea FORUM al Serviciilor Sociale de Interes General, [Online] disponibil la adresa http://www.socialsecurity.fgov.be/eu/docs/agenda/26-27_10_10_recommandations_en.pdf, accesat la data de 12 mai 2011.
9. Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, versiunea consolidată, OJ C83, 30.03.2010, [Online] disponibil la adresa <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:FULL:RO:PDF>, accesat la data de 12 mai 2011.